

Plenaire lezing

Dan wil ik een zak over mijn hoofd, juf.
Kinderen over socio-emotionele ontwikkeling
en gevoelens bij meertalig opgroeien.

dr. Graziela Dekeyser, KU Leuven

Postdoctoraal onderzoeker/docent

Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, KU Leuven

Een meertalige toekomst

In 2021 sprak in:

Antwerpen: 53%

Leuven: 42%

Gent: 39%

Genk: 32%

van de moeders een niet-Nederlandse taal met hun pasgeborene.

"Ik ben bang juf. Stel, ik word beter in het Nederlands, ga ik dan mijn thuistaal vergeten?"

Met grote vragende Bambi-ogen gaat ze verder: "En, wat als ik dan niet meer met mijn ouders kan communiceren?"

Aylen, 10 jaar

Kinderen over meertalig opgroeien

“Huh, ik denk daar nooit over na.”

“Dat is niks speciaals.”

Meertalig zijn is fijn!

Maya: Trots.
G: Trots. Euhm, hoezo **trots**?
Maya: Omdat je Nederlands kan praten.
G: Omdat je da kan. Ja.

G: En waarom **tevreden**?
Younes: Ja dan kunnen ze mensen van NL en België begrijpen he
G: Ja, omdat ge die dan kunt verstaan. En.. [...]

Kuba: En rustig.
Kuba: Nee, **opgelucht**, nee wacht.
G: Opgelucht?
Kuba: **Ja want stel je voor, ik begrijp mijn ouders ní, wa moet ik dan doen?**
G: Dus je bent blij dat dat niet zo is.

Meertalig zijn is moeilijk!

Marouane: **Machteloos.**

Farid: **Geschrokken.**

G: Schrikt ge dan als ge zo iets fout zegt? Voelt dat raar of??

Farid: **Dan wil ik een zak over mijn hoofd.**

Katya: **Teleurgesteld** da gij die woordje nie meer kent ofzo.

G: En teleurgesteld, zijn dan anderen teleurgesteld in jou of ben je teleurgesteld in jezelf?

Katya: **Teleurgesteld in je eigen.**

G: Nee serieuus Y, waarom zou je **boos** aanduiden?

Younes: Juf, omdat ik momenteel NL **moet spreken.**

M: Op school dan?

Y: Ja

G: Zou je liever Berbers spreken met hem?

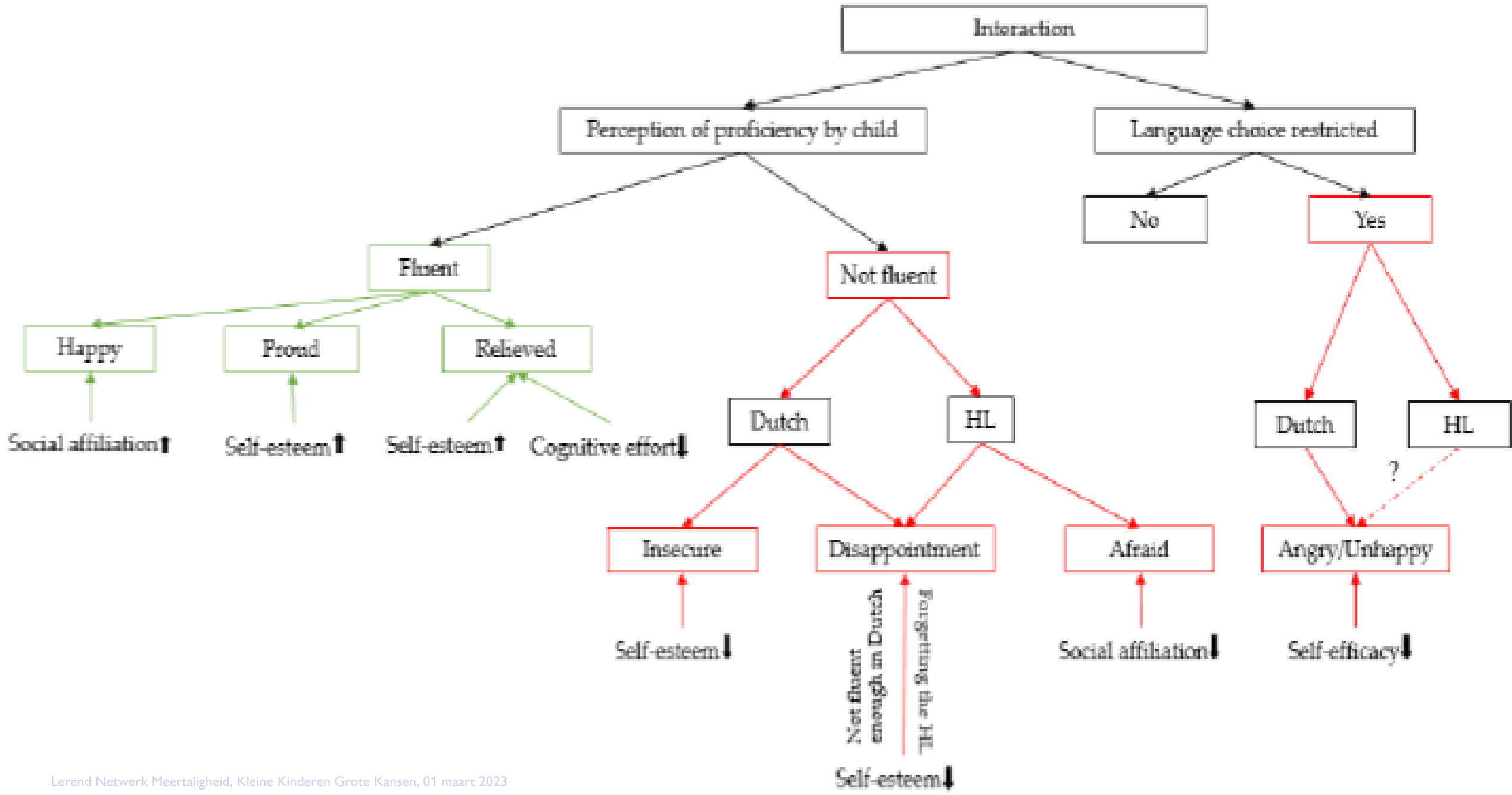
Younes: **Nee, ik wil gewoon kunnen spreken.**

Emoties worden sociaal geconstrueerd

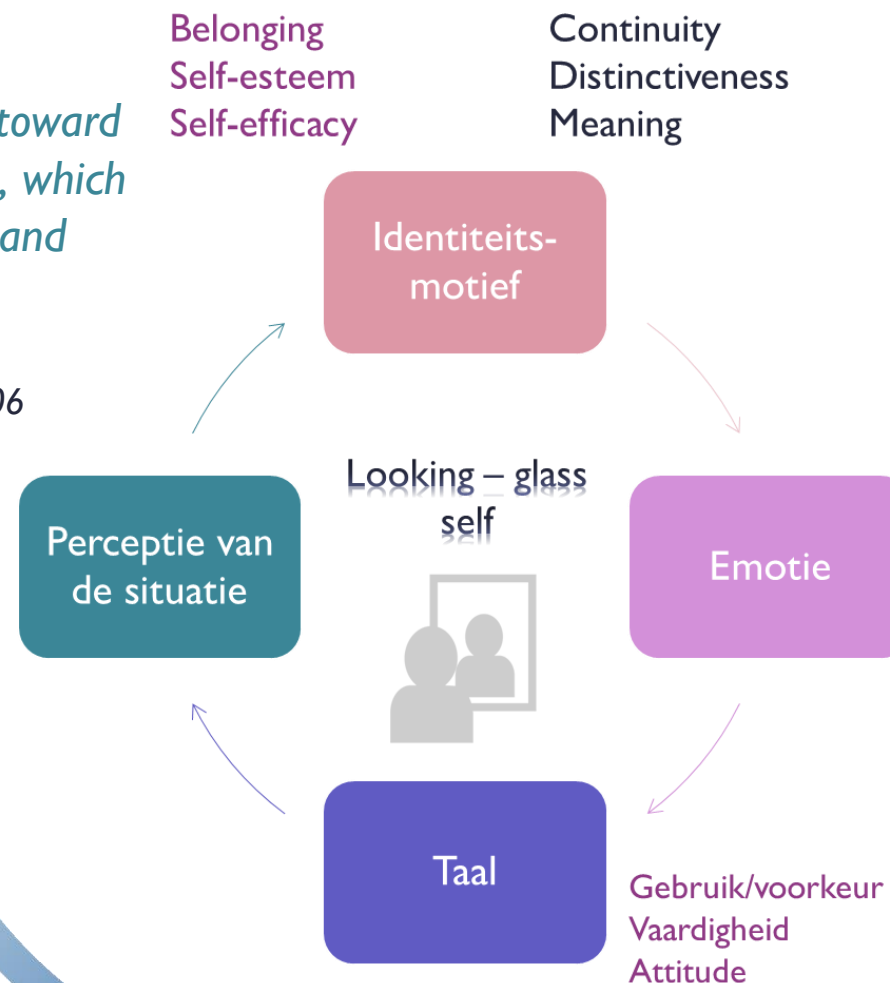
“Dan kijkt die zo naar mij...”

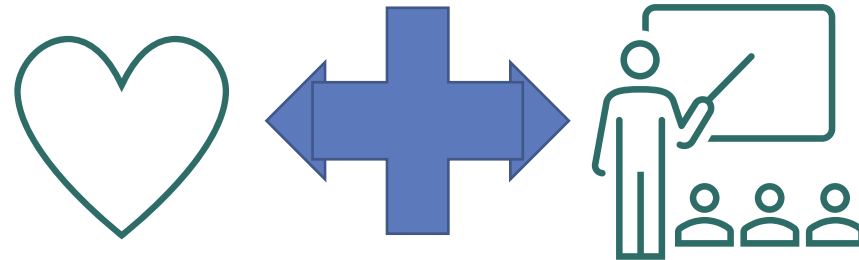
Het belang van identiteitsmotieven

“Identity motives are defined as tendencies toward certain identity states and away from others, which guide the processes of identity definition and enactment”

Vignoles, Regalia, Manzi, Gollledge, & Scabini, 2006

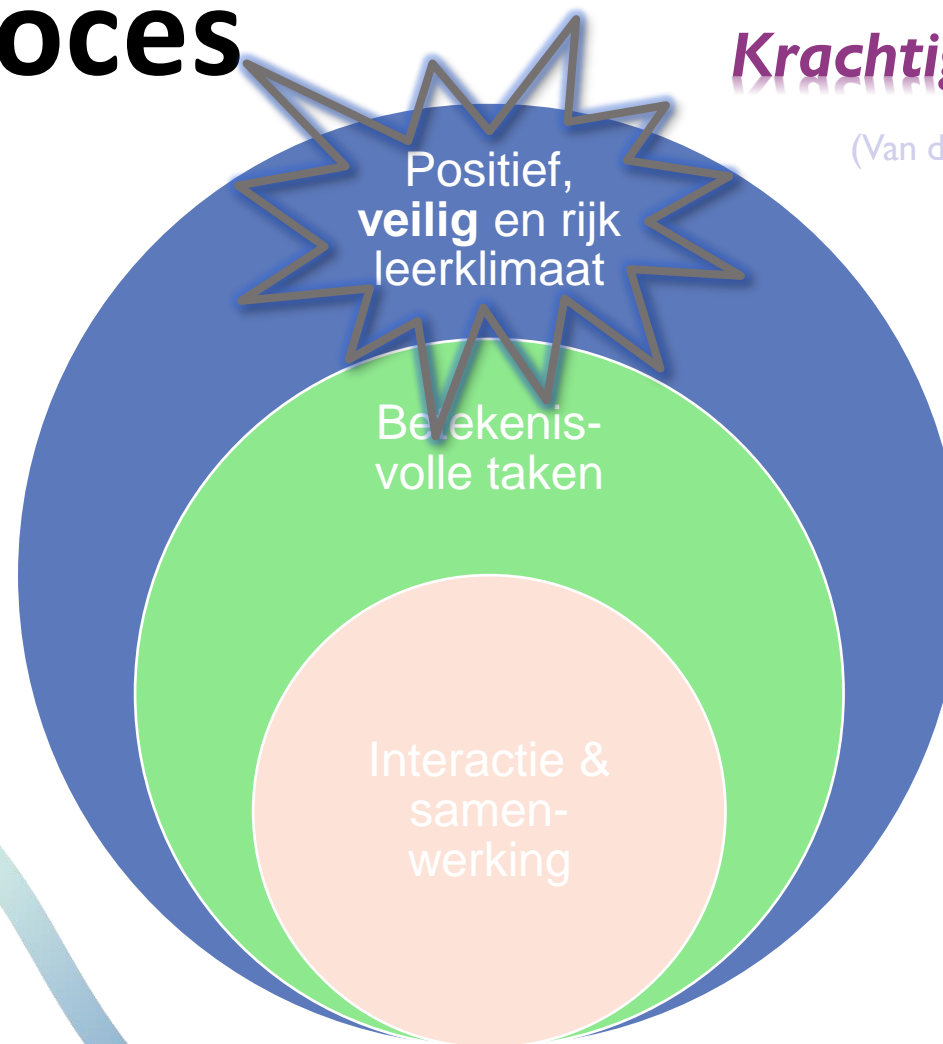
Taal leren is óók een emotioneel proces

Taal leren is óók een emotioneel proces

Krachtige leeromgeving

(Van den Branden, 2010, p.73)

Selectie van de boodschappen die meertalige kinderen krijgen

“Taalachterstand” – *self-esteem*

“Anderstalig” - *belonging*

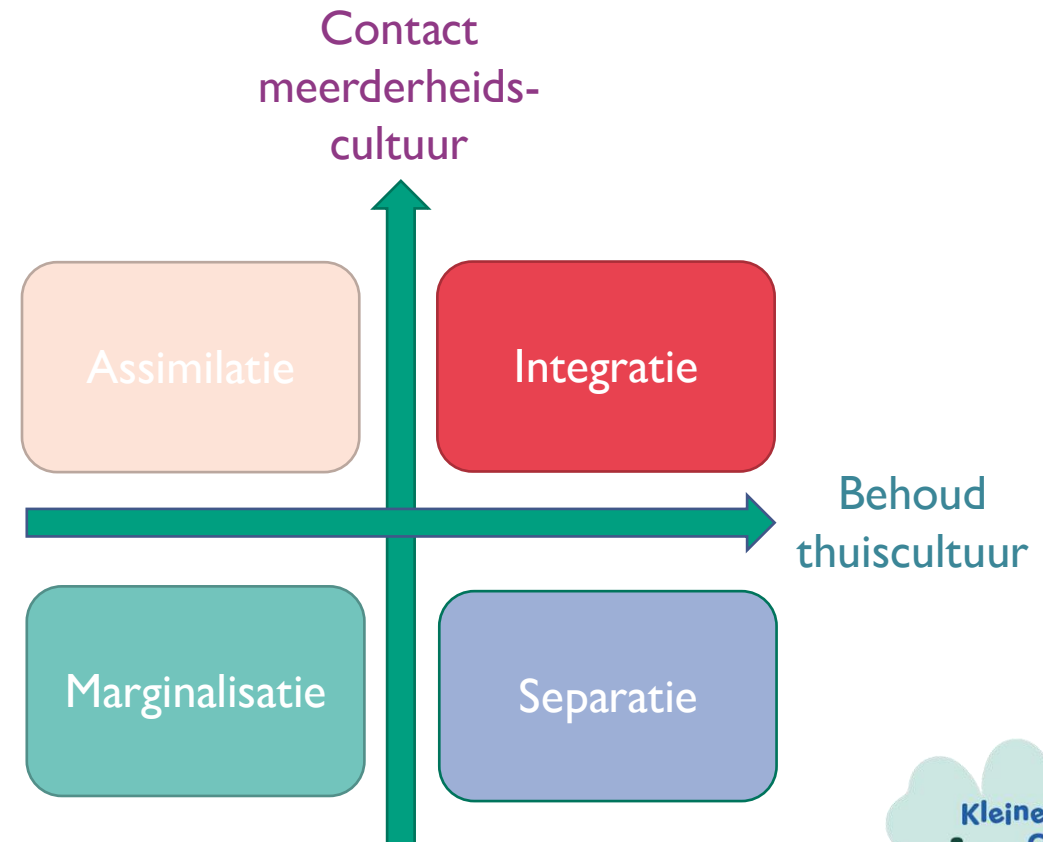
“Hier enkel Nederlands” – *self-efficacy*

Meertaligheid en welzijn

Integratie \neq assimilatie

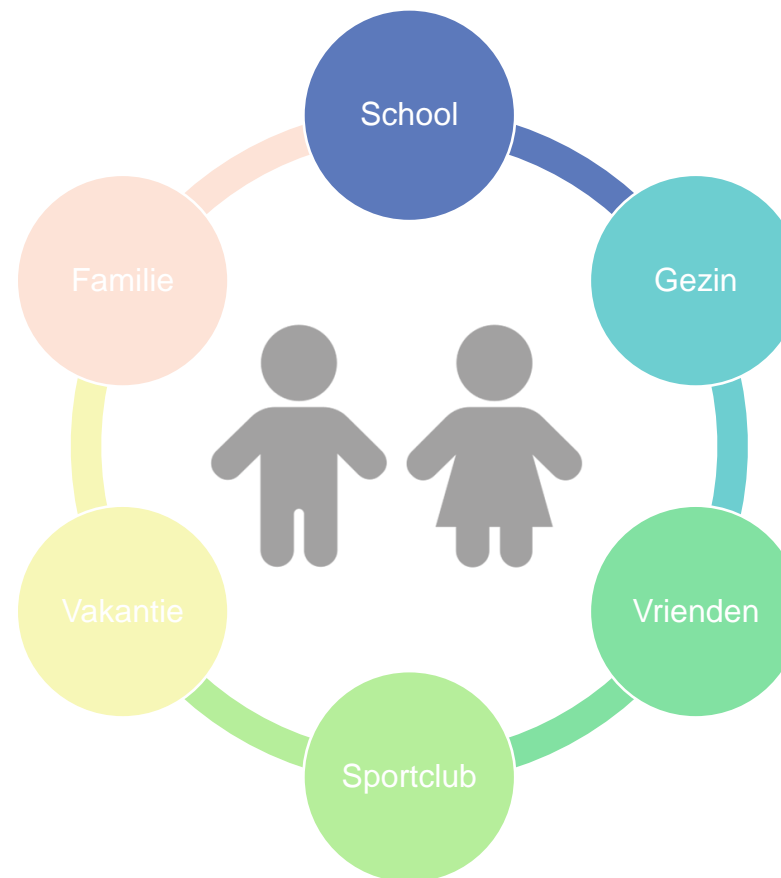
Welzijn van meertalige kinderen is gebaat bij sterke taalvaardigheid in **beide** talen

Complementariteitsprincipe

Meertalige kinderen zijn
meertalig omdat het
functioneel is voor hen

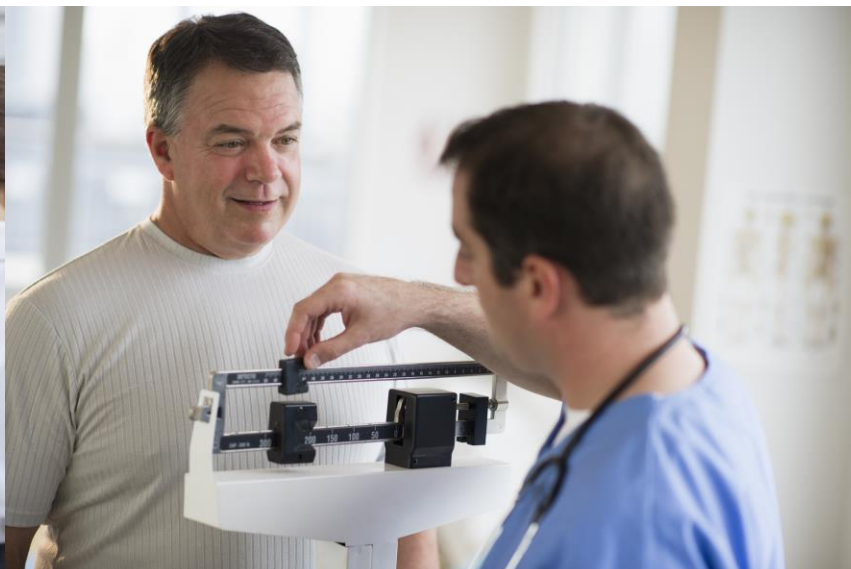
Bron: Grosjean, F. (2010). Bilingual. Life and Reality. Cambridge: Harvard University Press

Welzijnsdimensies

School

Gezondheid

Gezin

Praktisch

Talenbeleid (Spolsky, 2012)

Taalbeleid heeft een impact op de taalvaardigheid van kinderen

Soorten talenbeleid op school

Assimilatie

Kleurenblind

Pluralisme

G: maar wordt er aan jou soms gevraagd om van taal te veranderen?

Jacob: mmm nee.

Kuba: Jawel.

Jacob: In de school wel. Als ik, juf, soms, **ik kan ní alles in het Nederlands uitleggen** dus soms zeg ik dat in het Pools.

En als juf dat hoort; die zegt: **praat geen Pools, praat Nederlands.**

G: Whu en hoe voelt dat dan?

Jacob: Euh...Juf, **dat vind ik een beetje ní leuk** want euh...

Kuba: racistisch.

Jacob: Euh, neee, ik bedoel ní racistisch, is gewoon, als ik ní in het Nederlands kan, mag ik toch iets in het Pools uitleggen

Kinderen
Grote
Kansen

Impact diversiteitsbeleid

Meertaligheid op school: voorbeeld leesbeleid

- Boek al meegeven vooraf (www.prentenboekeninalletalen.nl)
- Verschillende boeken rond hetzelfde thema
- Diversiteit in kinderboeken
- Werk met prentenboeken

Self-Esteem

- Thuis taal in de bib
- Meertalig voorlezen door leerlingen/ouders/kamishibai
- Verteltassen met laagdrempelige ouder-kind activiteiten gerelateerd aan het boek

Belonging

- Vrij lezen: ook keuze voor boek in de thuistaal laten
- Ga met leerlingen in gesprek over het talenbeleid

Self-Efficacy

Afsluitend

“Words create worlds”

Rabbi Abraham Joshua Heschel

En daarom heb ik het
woord "anderstalig" uit
mijn vocabulaire
geschrapt.

Graziela, 35 jaar

Bedankt!

Vragen, opmerkingen,
bedenkingen?

Contacteer

Graziela.Dekeyser@kuleuven.be

Kleine kinderen
Grote
Kansen